GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunătória.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 4. **Brasiovu 25|13 Ianuariu** **1871.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Pest'a 2 Ian. 1871.

Precum in anii trecuti asia si in estu anu cu ocasiunea dilei anului nou, care totudeodata e si diu'a mea onomastica, amu avutu fericire de a fi onoratu cu gratulatiuni si fericitari din mai multe parti a Transilvaniei si si din afara de Transilvani'a, si inca intr'unu numeru atatu de mare, incatu -mi e cu neputintia a-mi implini cea mai placuta datorie, de a-mi esprime adica multiamit'a in specialu fiacarui, care m'a onoratu cu gratulatiuni si fericitari, parte in scrisu, parte prin telegrame.

Nutrindu firm'a sperantia de a fi escusatu prin respectivi pentru acést'a intrelasare, déra cá totusi cá se nu afle locu, nici catu de pucinu, presupunere'a, cá si candu eu nu asiu sci apretiui pe deplinu manifestarea simtiemintelóru de *iubire* si aderintia a conationaliloru mei, séu ca nu asiu sci ponderá valórea estoru feliu de manifestatiuni, — nu-mi remane alta decatu cá aceea ce asiu datori a face fiacarui in specialu, se implinescu colectivu catra toti prin singur'a cale posibile, adica prin organele publicitatei!

Mi iau déra refugiulu la colónele veteranei nóstre „Gazeta“ si prin aceste siruri vinu a-mi implení datorinti'a cea pre placuta catra toti stimatii mei conationali si prestimatele dómne romane, cari cu ocasiunea anului nou si a dilei mele onomastice, din departare (dela Lugosiu, Resiti'a, Craiov'a, Hatiegu, Sebesiu, Sibiiu, Fagarasiu, Brasiovu, Osiorheiu, Reginu, Gherl'a, Clusiu, Turd'a, Aurudu, Alb'a Iulia si Blasiu) m'au onoratu cu gratulatiuni si fericitari, — si a i (a le) rugá cá se primésca cea mai sincera si cordiale a mea multiamita, dimpreuna cu asecurarea, ca incatu acele manifestari au purcesu din simtiementu patrioticu si nationale, eu acelesi simtieminte nu in mai mica mesura le nutrescu cá ei, (densele); éra incatu indemnulu loru au fostu simtieminte numai amicale, eu asemene simtieminte nutrescu in peptulu meu catra toti adeveratii mei amici!

Incheiu urandule tuturor'a, anu nou fericitu! anu nou, care se fia inceputulu unei ere mai ferice pentru natiunea, ai carei fii suntemu.

Se vieze natiunea! —

Lad. Bas. Popp.

Basiliu Ratiu de Nagylak.

(Schitia biografica.)

Nestoriulu preutiloru romani in Transilvani'a, antaniulu prepositu alu catedrei metropolitane din Blasiu, dede sufletulu seu in manile creatoriului la 12 Decembre 1870.

Si pana candu altulu mai competente si mai bine informatu ar' descrie dupa meritu activitatea plina de zelu si devotamentu a barbatului acestuia prea insemnatu in istori'a Blasiului din celi din urma 50 de ani, — cu permisiunea dtale dle Red., voiu notá aici unele date, ce -mi suntu cunoscute, din biografi'a densului.

B. Ratiu s'a nascutu la Turd'a in diu'a nascerei Domnului 1783 (care di concadea pre atunci cu 5 Ianuariu 1784). Parentii densului au fostu nobili, inse lipsiti de stare, din care causa cursulu scolasticu l'a inceputu antaniu, candu incepea a fi june.

In modu destulu de caracteristicu pentru relatiunile din Transilvani'a, densulu frecuentá antaniu la unitari in Turd'a, apoi la reformati in Aiudu, dupa aceea pre sintaxa trecú la scólele unitiloru in Blasiu. De aici se duse in Clusiu la catolici, cá se invetie filosofi'a; apoi éra s'a reintorsu la Blasiu spre a face in seminariulu de aici cursurile teologice. Inse portarea-i destinsa intru atat'a lu comendara mai mariloru sei, incatu dupa terminarea anului I fù tramisu in seminariulu dela St. Barbara, cá asia se póta ascultá studiale teologice la renumit'a universitate vieneza.

Aici inchiaiá studiale in 1811, dupa ce inca in 1810 se ordinase preutu.

Viéti'a publica a densului se incepù indata in 1811, in care anu se fece profesoria in Blasiu portandu acestu oficiu cu onóre in cursu de doi ani.

In 1813 fù despusu la parochí'a in salinele Uiórei, apoi se fece parochu si protopopu in Turd'a (nóua). In fiacare din statiunile aceste petrecú cate 6 ani. Cu multa placere narà din acésta epoca a vietiei sale: cum visitá eparchi'a pedestru, — cate lupte avea cu „talnaciulu“ (senatulu comunale); si sentiená mare bucuria, ca i a succesu a scóte si dela „ariani“ (cum dicea), ajutória pentru beseric'a si parochi'a nóstra.

In 1824 fù inaintatu la demnitatea de canonicu alu catedralei din Blasiu, in urm'a carei in 1825 se mutá la Blasiu, unde pre lunga afacerile canonicali siru lungu de ani portá si oficiulu de profesoriu.

Dela instalarea capitulului metropolitanu de Alb'a Iulia in 1855, a fostu prepositulu acestui stralucitu choru.

In 1854 a datu la lumina „istori'a besericésca“ intocmita mai alesu pentru scóla.

Dela 1851 incepù a patimí de petióre, cari din ce in ce mai multu denegau servitiulu loru. Audiulu inca i se ingreuná; inse facultatile spiritului remasera in deplina potere pana la cele din urma.

In 29 Novembre versá sange, care mereu se repetí in dilele urmatórie, de si in mesura mica, — éra in nóptea spre 12 i butiká sangele cum erá culcatu pre spate si firulu vietiei se curmá.

Inmormentarea s'a facutu in 14 Dec. dupa amédi cu tóta pomp'a cuvenita inaltei demnitati a repausatului. In fruntea celebrantiloru erá Esc. Sa parintele metropolitu cu dd. capitulari. In giurulu sicriului numeru frumosu dintre celi de aprópe ai mortului, cari aflandu scirea trista, s'au luptatu cu tóte greutatile drumului si au venitu din Turd'a si din alte locuri mai departate spre a dá prea bunului seu onórea cea din urma.

B. Ratiu a fostu omu de statur'a si tari'a unui atletu, — stemperamentu infocatu, — laboriosu preste mesura, — crutiatoriu si cu viétia cumpetata, — liubitoriu de beserica si cu desclinita tragere catra ai sei.

11 frati si 72 nepoti s'au crescutu séu ajutatu printr'ensulu. La multi dintre acestia le-a cumperatu case si mosióre, la unii bunuri insemnate, — éra pre altii (si acestia suntu multi) i a crescutu la scóla si asia i a redicatu la stare de ómeni independenti, vediuti si pretiuiti.

Si pre lunga tóte aceste nu si-a uitatu nici de publicu. Dintru alu seu a ziditu beserica nóua in loculu nascerei sale si a intemeiatu parochia. Cas'a parochiale, loculu de beserica si scóla, edificarea besericei si a scólei l'au custatu 15.000 fl. — afara de dotatiunile facute pentru parochu, beserica, scóla si docente.

Dér' grigea si dorinti'a principale a densului a fostu: intemeiarea unei scóle normali, séu cum amu dice: principali, in Turd'a, unde concurgu locuitorii muntilora apusani si ai Campiei.... Totu ce a potutu castigá in cei din urma ani ai vietiei sale, a consantitu spre scopulu acest'a; asia catu vorbiea celu mai purn adeveru, candu dicea: „eu traiescu pentru scól'a din Turd'a.“

Cá se védia realisata acesta dorintia a sa dede la cumperarea locului, unde se se infintieze scól'a principale, preste 10.000 fl. si testá acestei scóle averea, ce se va aflá dupa incetarea sa din viétia *).

Éca preste 25.000 spre scopuri publice!

Afara de aceste a lasatu si una fundatiune de 2000 fl. obl. urbariali, din ale caroru venitu se se dè stipendia la studenti romani.

Cá romanu laptatu in dilele Chorei, fù credintiosu natiunei sale si despre acest'a dede proba si in anii ultimi ai vietiei sale.

Candu l'au incurcatu in procesu criminale pentru Pronunciamentu, si l'au amenintiatu cu robia grea pentru lucrulu acel'a, dise de repetite ori: „In Pronunciamentu nu este, decatu adeveru. Lege-me intru o suta de pente, — bucurosu moriu pentru densulu in temnitia“.

Ér' acum pausaza in pace, betranu cu anima de teneru! Ce ai pusu pe altariulu publicului, fia binecuventate de celu ce dà sporiu la tóte!

Blasiu 12 Ianuariu 1871. — u.

*) Intre detoriele active, ce au remasu de repausatulu figuréza si un'a a statului regescu ungurescu, — imprumutu fortiatu la 1848. —

Brasiovu 22 Ian. Carolu Weywar, maiestru de musica si de cantari, care a fostu sufletulu conducatoriu alu reuniuniloru de cantari si conveniri si romane si germane, unu regeneratoriu alu acestei arte in Brasiovu si pentru corurile besericeloru fara osebire, repausá spre comun'a dorere a tuturoru in 19 si se inmormentá in 21 Ian. cu cea mai impuitória pompa. Unu conductu imensu, confaptuirea reuniuniloru ale caroru conducatoriu fù, si in genere suspinele generali dupa perderea lui, documentéza, ca va remané in memoria nestérsa pentru incordarile lui in acésta arta, din care i s'a trasu si mórtea. Fia'i tieren'a usióra! —

La situatiunea de facia europeana adauge multu pondu impregiurarea descoperita si in „Ung. Lloyd“, ca intre regimele francesu si statele unite americane se facu negotiari, pentrucá Franci'a se se primésca in legatura séu federatiunea uniunei. Se dice, ca din partea republicei americane tractéza gen. Boutwell, si se mai adauge, ca Americ'a are cá la 2 mii miliône dolari (taleri) capitalu circulatoriu in Franci'a, si de acea uniunea nu póte concede, cá Franci'a se se ruineze, fara a pagubi pe civii ei americani. Déca se va infiintiá federatiunea intre aceste republice, ce nime nu póte trage la indoiéla, atunci Franci'a in scurtu se va restaurá de daunele resbelului, prin comerciulu liberu; dér'

apoi statele ambeloru republice voru domni tóte marile, si libertatea, care si a redicatu tronulu din colo de mari si care s'a redesteptatu acum pe campiele cele adapate cu sange ale Franciei, va procede cucerindu din tiéra in tiéra si va face se nasca state potente cu popóra libere. Déca federarea inceputa se va face fapta, atunci amu ajunsu a vedé evenimentulu celu mai importantu alu secului XIX, care va dá lumei una straformare totala. —

Trochu in prochiamatiunea sa catra parisiani la inceputulu bombardarei Parisului arata resolutiunea republicana a nu odihni, pana candu voru secera victoria asupra inimiculei celui crudu, pentru care lupt'a va fi intinsa si resoluta; — totu asia e decisa tóta Franci'a, cu regimulu dela Bordeaux, chiaru de ar' si capitula Parisulu, cum astépta nemtii, dér' nu voru parisianii, ca-ce 65 de departemente, ce se afla libere de tirani'a dusmanului, voru trage degetu cu elu, pana candu va veni si ajutoriulu uniunei americane, dupa finirea negotiarei.

— Conferinti'a dela Londonu va mai trage o perdea si aici de pe ascunsulu viitoriului. —

Din campulu resbelului.

Esirea din Parisu din 19 Ian. inaintea fortului Mont-Valerian casiuná o lupta dela 11 óre pana nóptea, candu se reintórsera esaltatorii, nu se sci cu ce succesu. Bombardarea dura, dér' pana in 18 numai 86 vieti a constatu in totu Parisulu.

In nordu gen. prusu Goeben respinse armat'a francesa in 19 la St. Quentin dupa o bataia de 7 óre, luandu 2 tunuri si 4000 prisonieri. Gen. Faidherbe inse reportéza, ca perderile inimicului suntu mai insemnate si s'a retrasu din St. Quentin, numai cá se nu se bombardeze.

In vestu la orasiulu Bernay lenga Charentonne intr'o lupta de 4 óre respinsera francesii pe prusiani si pe diminétia 23 se astepta nóua lupta.

In ostu in cele 3 dile dela 15 pana 18 Ian., fiindu Werder intaritu cu 3 corpuri, Bourbaki se retrase in positiunile de mai inainte. Acum se scrie dela

„Bordeaux 23 Ian., ca Dijon fù dér' atacatu, inse dusmanii fura rebatuti pe tóta lini'a si fura prigoniti de catra francesi. Garibaldianii si gard'a mobila se intrecea, luandu mai multe positiuni dusmane cu asaltu si demontandu mai multe tunuri. Generalulu Garibaldi fù salutatu cu multu entusiasmu. Prusianii -si parasira ambulantiele si ranitii in manele nóstre.“

Asta e victoria, dupa atacu repetitu, dér' si in 22 prinsera francesii ostasime pomerana, candu Ricciotti Garibaldi incungiuratu trecù victoriosu frangundu sierele dusmane.

Ddieule! Abia 5 luni de dile, si numai germani cadura in macelulu acesta preste 600.000 din 1,240.000, cari intrara in Franci'a spre a o deprada, cum nu lassará ecsemplu in istoria mai barbaru nici órdele atilane. —

Armatele Franciei,

incepu a esi una cate una la campulu de lupta. Afara de cele cunoscute din nordu, ostu, vestu si Parisu, mai pasiesce in scurtu pe terenulu campaniei si alta dela Marsili'a si Toulon. Afara de aceste se compune una armata de voluntari si legionari de tóte natiunile nu numai europene, ci chiaru si din cele asiatice sub numirea de armat'a stelei, despre care aflamu in „Le Progres de Lyon“ Nr. 3846 din 1-a Ian. 1871 unu articulu de L. G. Valentineanu, alu carui cuprinsu e urmatoriulu:

„ARMATA AUXILIARIA A STELEI!

Caus'a Franciei, care este acea a tuturoru popóreloru si a civilisatiunei insesi, castiga terenu pe tóta diu'a, gratia barbatiloru de anima si inteligentiei democratiloru incercati, cari si au luatu misiunea de a emancipá lumea si de a prepará viitoriulu popóreloru.

Simpathii universale se manifesta din tóte partile in favórea causei nóstre, si ómenii de anima nu crutia nimica pentru a veni in ajutoriulu Franciei si alu republicei.

Printre aperatorii, alu caroru concursu onóra pe Franci'a republicana, cata se semnalamu opiniunei publice pe unu veteranu alu libertatii popóreloru, unu personagiu pusu susu in opiniunea publica prin positiunea politica si sociale si a lo carui cualitati personali si merite militari nu suntu contestate de nimeni. Acest'a este generalulu Ludoviciu Frapolli, vechiu ministru plenipotentiariu alu Toscanei si alu republicei romane la 1848, vechiu representante alu Italiei la Parisu si actualmente deputatu si membru alu parlamentului italianu, alesu prin sufragiulu universale alu tierei sale in dóue colegiuri.

Generalulu Frapolli, care si a facutu aprentisagiulu militariu in armat'a austriaca, este insarcinatu de catra guvernulu republicei francese, a organisá si a comandá unu nou corpu de armata auxiliara internationale, care se numesce: **Armat'a stelei.** Ea va fi compusa din diferite elemente, representandu tóte nationalitatile globului si tóte armele.

Acésta nóua armata a republicei va avé dér', precum vedemu, unu caracteru duplu: va representá uniunea popóreloru si libertatea universale.

Felicitamu pe guvernulu republicei de alegerea ce a facutu in persón'a generalului Frapolli. Felicitamu pe illustrulu generalu de nobil'a misiune ce si a datu si a carei realisare apropiata va fi fecunda in resultate binefacatória pentru libertatea si viitoriulu popóreloru.

Generalulu Frapolli a carui viétia politica si sociale este unu modelu de abnegatiune, de virtuti civice si de sacrificia facute pe altariulu patriei si alu libertatii, s'a destinsu in tóte campaniele italiane, atatu cá militariu catu si cá cetatianu; elu nu crutia ostenél si nici unu sacrificiu pentru a ajunge la scopulu seu si a respunde, prin fapte, la asteptarea generale.

O multime de voluntari din tóte natiunile alérga pe tóta diu'a sub drapelulu seu, care este acéla alu viitoriului.

Printre voluntarii veniti sub drapelulu stelei, vedemu cu multa bucuria Romani dela Dunare si cetatiani din Orientu, popóre, care au mai multa nevóia de emancipare si care aspira toti la libertate.

Este unu terenu nou, unde ide'a republicana n'a resaritu inca, decatu in cateva sufiete alese.

Reuniunea suptu acelasi drapelu alu acestoru ómeni sositi din tóte partile orisontelui va fi fecunda in resultate politice, si creatiunea armatei stelei este chiamata a conta pentru multu in realisarea republicei . . . . .

Ea va concurá cu armat'a bravului si illustrului Garibaldi a face se intieléga Europ'a, ca succesele Prusiei nu mai facu astadi ilusiune popóreloru, cari au conservatu simtiulu dreptului si alu justitiei, si ca totu Franci'a, or' catu de sangeranta ar' fi ea astadi, este natiunea, care representa in ochii loru libertatea si viitoriulu.

Stringundu cu cordialitate man'a illustrului cetatianu si soldatu alu libertatii, ei uramu unu succesu grabnicu in implinirea operei generóse in favórea libertatii popóreloru, opera, care merita recunosciinti'a generatiuniloru presente si viitórie.“ —

Congresulu bescricescu grecoorientale.

Siedinti'a XIV, tienuta in 28 Oct. 1870, sub presidiulu ordinariu.

Inceputulu siedintiei la 8½ óre antemeridiane.

Dupa cetirea protocolului dep. Popea insinuandu-se la vorbire, dice, ca unde se face amintire de resignatiunea sa in protocolu, s'au lassatu motivarea cu totulu si doresce, cá aceia se intre in protocolu.

Densulu si au motivatu resignarea cu acea impregiurare, ca dupa convingerea individuale, constitutirea de facia a consistoriului metropolitanu nu corespunde nici decatu in sensulu stat. org. recerintieloru unui organu supremu de administratiune pentru intréga provinci'a metropolitana.

Dep. Macelariu: Popea are dreptu, ca si-a motivatu desiguatiunea. Eu asi dori, ca densulu, se nu insiste nici astadi, cá motivarea acesta se se lié in protocolu, pentru ca ar' fi unu blamu pentru congresulu intregu.

Dep. Popea: Eu trebuie dloru se insistu, cá se se primésca motivarea resignatiunei mele in protocolu, ca-ci prin acesta -mi amu implinitu detori'a facia cu venitoriulu si credu, ca au fostu cu totu dreptulu, cá se pretindu eu acea, ca-ce este fapta si nu se póte lasa cá parte esentiale afara. — Eu n'amu facutu acesta cá se abusezu de increderea congresului, nici decum, ci amu spusu espresu, ca eu suntu pentru sustienerea principialoru, care se cuprindu in stat. org.

In urma se primesce motivarea dep. Popea si in acestu intielesu se modifica protocolulu respectivu. — Dupa acésta protocolu cetitu se dechiara de autenticatu.

Presiedintele: Eu cá metropolitu in poterea stat. org. intaresc pe asesori si consistoriulu metropolitanu pre cei alesi prin congresu (se traiésca neintrerupte).

Presidiulu designéza pe notariu pentru ducerea protocolului siedintiei de astadi pe Lengeru si de insemnatoriu pe Nemesiu.

Din partea presidiului se comunica congresului actele electorali privitória la alegerea capitanului Teodoru Seracinu.

Inca o scrisóre a intratu, dice presiedintele, a unui Simeonu Vermesianu din Feiea, care dice, ca densulu a capatatu unu recepisu, déra fara subscrierea congresului.

Actele electorali se transpunu comisiunei verificatória, care numai decatu censurandule, propune spre verificare pre alesii: Parteniu Cosma, Ioane Filipescu si capitanulu Teodoru Seracinu, cari cu unanimitate se primescu de verificati. — Scrisóri'a lui Vermesianu tacendo modo se lié spre sciintia.

Dupa acestea premise se pune la ordinea dilei referad'a comisiunei petitionale si mai antaniu se deschide desbaterea asupra petitiunei cetatianiloru romani din Brasioru, prin carea se róga de congresu se sustiena autonomi'a bescricei nóstre si in deosebi se pasiésca in contra ingerintiei guvernului in afacerea comunei bescricesci dela St. Treime din cetatea Brasiovului. Dupa o desbatere scurta se primesce propunerea comisiunei petitionarie de a se face o representatiune catra ministeriulu de culte, pentru cá se se sustiena in deplina valóre conclusulu consistoriului archidiecesanu din 1868 de sub Nr. 85 precum si altu conclusu din 1869 si pana atunci se se ecsecuteze ordinatiunea min. de sub Nr. 9561 din 1869. Dep. I. T. Popoviciu adauge ca e multiamitu cu propunerea comisiunei numai se nu servésca acestu casu de casu de precedentia.

Dupa acést'a urméza mai multe petitiuni fara de insemnetate. Ceea ce a datu ansa la o desbatere mai indelungata a fostu petitiunea unoru crestini din Fagetu pentru delaturarea protopresbiterului At. Ioanoviciu. Comisiunea propune darea acteloru la consistoriulu respectivu acest'a se reporteze consist. metropolitanu si acest'a congresului dupa o desbatere mai indelunga se transpune consistoriului eparchialu alu Caransebesiului spre pertractare si dejudecare.

Intre celelalte mai vine inainte un'a din partea unoru preoti contra protopresbiterului I. Popoviciu Seimanu. Apoi alta prin carea poporenii si preotii din partile Halmagiului ceru a fi dispensati de decisulu consistoriului oradanu, prin care se dice, ca numai tineri absoluti de 8 cl. gimnasiali potu fi primiti in cursulu teologicu din causa, ca parochiele pre acolo suntu fórte serace. Comisiunea e de parere, ca acestu lucru se tiene de consistoriulu aradanu, dér' la organisarea generale a institutelorru teologice din metropolia se va luá in consideratiune si petitiunea acésta.

Dep. Marienescu cá referintele comisiunei pentru procedur'a matrimoniale si disciplinaria reportéza, ca pentru astadata ce privesce pre cea de antaiu com. recomanda compendiulu de dreptulu canonicu alu Escel. Sale metropolitului Andreiu br. de Siaguna, éra ce se atinge de cea de a dóu'a comis. cu unele modificari asterne pre cea stabilita la 1868 si acést'a cá o instructiune provisoria pana ce timpulu va aduce cu sine cá se póta elaborá o procedura definitiva.

Referintele Marienescu da cetire operatului comisionale.

Presiedintele nu póte consenti cu acestu operatu nici pe departe, ca-ci ca este cu sine in contradictiune si tare confusu.

Referintele dice, ca comisiunea au adatu de lipsa a propune acestu elaboratu, ca de o instructiune mai multu din punctulu de vedere alu necesitati decatu alu sciintiei si lu recomanda deocamdata spre acceptare.

Dep. Babesiu: Marturisescu, ca astadi, dupa ce eri nu s'au primitu prorogarea si incheirea siedintieloru congresuali mi este mai greu de a vorbi, ce asi fi vorbitu déca nu s'ar fi otaritu incheirea.

Cu tóte acestea suntu gata a vorbi si a spune ce amu spusu in comisiune, cumca este intru adeveru unu lucru fórte fatale, — dupa cum se dice din tóte partile — se facemu bateru unu lucru de diumetate. — Eu credu, cumca archidiecesea s'a folo-

situ de o atare instructiune pana acuma, care póte se se mai continuésca si mai de parte si noi dincolo avemu nesce forme dupa sistemulu consistoriale, care s'ar póté urma si mai departe. Eu nu concedu o necesitate asia de mare, ca se votamu unu lucru de diumetate, pe candu legea acesta este de fórte mare importantia. — Pre mine operatulu acesta, nu me multiumesce nici in principiu.

Eu audu, ca acestu proiectu de lege, lu veti primí „cu bloc" si me rogu se -mi dati vóia se -mi esplicu parerea-mi in principiu in acésta privintia.

Nu potu se primescu, cumca in beseric'a nóstra suntu parti procesuali. — La noi se pórta procesele ex officio; aici nu i incusatoriu nici incusatu, ca-ce interesulu besericei este vatamatu.

Purcediendu totu din principiulu acesta, ca nu concedu parti procesuale, nu concedu, ca suntu de lipsa mai multe procéduri, ci numai una procedura in tóta provinci'a metropolitana. — Fiscalulu este, care apara interesele besericei. — Interesele particularie, private trece la judecatoria civile. — Eu nu me acomodezu principialoru abolite a unei proceduri pline de remasitiele incuisitiunei spanice, ci acceptu principiale progresului modernu, principiale de oralitate si inmediatate de diosu pana susu infaciesianduse partitele in persona antea forului spre asi apara dreptulu seu. — La acestu principiu s'ar mai poté adauga eschiderea de forulu alu III-lea, ca adica numai dóua instantie se fia.

Pre basea acestoru principii asi dori a face o procesura pentru beseric'a nóstra. — Déca marturisescu, ca astadi in momentulu acesta, in care ne aflamu, este imposibile a face acesta, -mi ar' fi placutu a insarcina cu cestiunea acesta o comisiune speciale, ca se faca nnu proiectu in acesta privintia pana candu vomu veni la olalta. Eu credu, ca se nu intramu in desbaterea speciale a acestui obiectu. Déca este necesitate, atunci asi lua altu espediente, ca noi se indrumamu acestu proiectu de lege la sinódele eparchiali ca materialu de procesura, cá se si de parerile in acesta directiune. — Eu nu suntu de acelu principiu, ca mai bine ceva reu decatu nimicu; eu din contra n'asi baga in viétia cera, ce la altii se scóte. Din parte-mi n'asi primí proiectulu de sub cestiune de o procesura provisoria ci l'asiu lua numai de materialu.

Dep. Ioanescu nu póte accepta parerea antevorbitoriului intru tóte. — Densulu au disu, ca n'avemu timpu de a desbate propunerea comisiunei precum ar' merita, si din caus'a acesta amu poté dice, ca se se primésca cá materialu. — Motivele inse aduse inainte, cumca proiectulu acesta n'ar potere servi de basea desbaterei speciale nu lu potu primi.

Au adusu antevorbitoriulu principiulu acela, ca in beseric'a nóstra nu se recunoscu parti procesuali. Eu din pracse sciu, ca parti totudeun'a au fostu, care se numescu „partea actora" si „partea incta". Acestu motivu asia déra nu se póte accepta.

(Va urmá.)

Estrasu

din reportulu senatului scolasticu districtuale séu protopopescu de Sibiiu despre starea scóleloru populárie pre an. scol. 1869/70.

(Urmare.)

Caus'a scolastica deveniendu degia causa comuna a natiunei, in interesulu prosperarei acéleia, s'a infiintiatu, conformu ordinatiunei metropolitane din 25 Octobre 1869 Nr. 2112 lit. B., senate scolastice comunale séu parochiale, in tóte acele comune bes. din acestu protopopiatu, pre unde se afla cate o scóla popularia, séu se speréza a se poté face si sustiené catu de catu, dér' in lips'a de barbati inteligenti in cele mai multe comune bes., au trebuitu se intre in atari senate ómeni mai totu numai dintre poporu, ómeni, de si altfeliu dintre celi fruntasi si mai onesti, inse totusi ne sciutori de carte; prin urmare din ast'a privintia, -si necapaci cum s'ar recere, pentru conducerea causei scolastice.

Deci chiaru si numai din cele mai susu insirate, basate pre acte, studiu, esperientia si probe invederate, inca se póte vedé destulu de chiaru, ca in calea prosperarei invetiamentului populariu stau pedeci si dificultati mari, spre a carora delaturare se receru nu numai lupte morali neobosite si constante, ci in prim'a linia se receru midiulócele necesarie, cum si factorii receruti spre a se poté ajunge salutariulu scopu atientiu, carele nu póte fi altulu, decatu prosperarea causei scolastice. pentru care e detoriu a conlucrá din tóte poterile sale totu individulu, carele se intereséza de cultur'a poporului.

Nu se póte a nu se aminti aici, si aceea impregiurare, ca prin nóu'a lege scolastica scólele poporale suntu puse óre cum in concurintia cu scólele comunale, asia numite de statu, si pre candu statulu póte dispune preste midiulóce mai efícace, statu materiali catu si morali; pre atunci scólele confesionali, suntu lasate numai in propri'a desvoltare a poteriloru sale morali, ca-ci pana candu in favórea sustienerei scóleloru comunale séu de statu, se prescrie prin legea scol. § 35 5% de dare, pre atunci pentru scólele confesionale, nu se da nici unu ajutoriu dela statu, in interesulu prosperarei scóleloru rurali confesionali, ar' fi deci tare de doritu, cá cele 5% dare se so acordeze si pentru scólele confesionali.

Legea scolastica pre catu scimu in cele mai multe comune bes. nu o posiedu pana acum nici parochii, si cu tóte aceste incatu scimu inca nu s'a facutu dispositiune, cá acesa lege, edanduse in limb'a romana, se se impartiésca pre la tóte comunele bes. si resp. pre la tóte directiunile scol.

Facia cu pedecile mai susu amintite atatu inspectoratulu districtuale resp., catu si senatulu scolasticu prot. si-a datu din parte-le silintia prin tóte midiulócele legali, ce li stetera la dispositiune in favórea progresului invetiamentului populariu.

Nu va fi deci fara de interesu a enumerá aici macaru unele mesure, ce s'au luatu din partea senatului scol. protop. in decursulu an. scol. 1869/70 in favórea imbunatatirei starei materiale a scóleloru, cum si a prosperarei invetiamentului populariu in generale:

Prin cercularíulu protop. din 6 Octobre 1869 Nr. 283, cum si conformu §-lui 11 p. 5 din legea scol. s'a impusu directiuniloru scol. resp., cá anulu scol. se se incépa nesmentitu cu 1-a Octobre 1869 si se tiena celu pucinu 8 luni, totu atuncia s'a impartasitu respectiveloru directiuni si unu conspectu despre obiectele, care conformu §-lui 11 p. 3 suntu de a se propune nesmentitu in scólele confesionale, cum si despre recusitele, resp. instrumentele instructionali, cu care trebuie se fia provedinte scólele pop. p. 4 § 11.

Totu prin susu amintitulu cercularíu protop., parochii, cá directori scól., fura indetorati strinsu a publicá la poporu, atatu ordinatiunile metrop. si prot. emise degia in caus'a scóleloru pop., catu si list'a tuturoru pruncilor aflatori in etatea de scóla 6—12 ani, pre langa un'a provocare seriósa adresata catra parenti, spre a-si tramite pruncii regulatu la scóla, cea ce s'a repetitu si pentru an. scol. 1870/71 sub dto. 3 Sept. a. c.

Prin unu altu cercularíu protop. din 31 Decembre 1869 Nr. 357 comunele bes. din acestu puotop., fura indetorate a se ingrigi despre aflarea midiulóceloru relative la imbunatatirea starei materiale a scóleloru. Spre acestu scopu se provocara a creá unu fondu propriu scolasticu, a carui isvoru de venituri dupa impregiurari ar' poté se fia urmatórile:

a) Contribuiri benevole de fiecare familia dela 50 cr. pana la 1 fl. pre anu in bani séu in naturalie.

b) Cederea dreptului treilunariu de carcimariu in favórea fondului scol. in atari comune bes., care suntu curatu de confesiunea gr. cat.

c) Separarea cu invoirea comuna a unoru bucati de agrii séu fenatie din terenulu comunale séu din imasiu si cultivarea acelora din partea comunei bes. in favórea scólei.

d) Mulctele in bani dela parentii, cari nu -si tramitu copii regulatu la scóla, amesuratu §-lui 4 din legea scol.

e) Alte mulcte amerurate, dela acelia, cari traiescu in concubinate, cum si dela aceli teneri, cari voindu a pasí la casatoria nu sciu rogatiunile si articlii de credintia etc. neincungiuratu de lipsa a se sci de fiecarele crestinu, carele voiesce a se face tata de familia etc.

De si propunerile cuprinse in susu insemnatele puncte, din partea unoru comune bes. (ca-ci altele le-a ignoratu cu totulu), s'au recunoscutu de bune si corespundietórie scopului, totusi pana acum nu-mai in prea pucine comune, s'a incercatu punerea loru in lucrare. — Chiaru si in unele comune curate de confesiunea gr. cat. se aflara unii ómeni si de acelia, cari nu voiea a mai audi de contribuiri nici chiaru in favórea crescerei si instructiunei pruncilor sei, preferindu a mai diacé in letargi'a, in carea s'au trediitu; si apoi pre unele locuri, mai lipsescu si desteptatorii si luminatorii abili ai poporului. S'a aratatu si casuri, unde poporulu pentru momentu, s'a dechiaratu a fi aplecatu a pune in lucrare midiulócele relative la imbunatatirea sórtei scol., cuprinse in punctele mai in susu indigitate, inse aplecarea acea a fostu numai cá unu focu de paie, ce dispare curendu, si caus'a cu unele escepti-uni demne de tóta consideratiunea a remasu degia totu in stadiulu de mai inainte, va se dica in urgisitulu status quo, carele facia cu progresulu in cultura, e fórte periculosu si daunosu, cu tóte aceste, n'avemu nici unu motivu de a ne perde speranti'a, ca pre incetu capacitanduse si cei nepriceputi, resultatulu doritu, macaru in parte nu va lipsi.

(Va urmá.)

Adunarea deputatiloru

Romaniei libere, siedinti'a din 7 Dec. v. 1870.

(Urmare.)

Apoi protocolulu alu 18 éta cum este inchiatu: Domnulu br. de Bourquenay, plenipotentulu Franciei, care a voitu se se faca catu mai curendu tractatulu de pace, éta ce dice:

„Baronulu de Bourquenay aréta, ca scopulu lucrarii comisiunei (articulele din tractatu privitórie la organisarea principateloru) a fostu de a impacá opiniunile emise in ultim'a siedintia.

„Calea propusa se radima pe trei principiuri:

„1. A inchiá pacea fara a subordiná instrumentulu finalu alu pacei unui actu diplomaticu inse nefondatu.

„2. A luá mesurile cele mai nemerite pentru a se asigurá despre dorintiele populatiuniloru asupra cestiuniloru de principii ce au remasu neatinse.

„3. A respectá drepturile puterei suzerane si a nu lasá de o parte pe acele ale puteriloru garante, arantandu indoit'a necesitate a unui actu diplomaticu pentru a consacrá principiele ce se voru adoptá cá basa a organisarei principateloru.

Purcediendu dela aceste trei idei, comisiunea propune tramiterea fara intardiare la Bucuresci de delegati, cari se voru intruni acolo cu unu comisariu otomanu.

Adunari ad hoc voru fi convocate fara intardiare in capital'a fiacarei din provincii: adunarile aceste voru fi compuse astfeliu incatu se garanteze o adeverata si seriósa representatiune.

Comisiunea europeana luandu in privire dorintiele rostite prin adunari va revisui statutele si regulamentele astadi in putere. O conventiune diplomatica, basata pe acésta lucrare, se va inchiá intre puterile contractante.

Congresulu adoptéza calea propusa."

Véleti déra, dloru, ca tractatulu de Parisu nu s'a rostitu intru nimicu in privinti'a unirei séu a alegerei unui principe strainu, ci a lasatu cestiunile acestea se le deslege viitoriulu.

Este prin urmare de prisosu acum cá se vinu se ve mai aducu aminte despre acele timpuri, cari au redicatu natiunea romana asia de susu, ca-ci fiacare strainu o scie si fiacare din domniele vóstre si chiaru copii scin si -si potu aduce aminte de ceea ce s'a facutu si in Bucuresci si in Iasi. Pe candu inse adunarile mume se esprimau in unanimitate pentru unirea principateloru, intrigele din afara urmau.

Austri'a isbuti a face cá lordulu Clarendon se -si retraga opiniunea ce esprimase in conferintiele dela Vien'a, dicundu, ca ide'a unirei principateloru nu erá o idea a natiunei romane, ci erá o idea a Rusiei, si spre dovada a alergatu la tractatele de Cainargi si de Iasi, si apoi si in regulamentulu organicu Rusi'a a intercalatu principiulu unirei, si acést'a a facutu pe Angli'a si pe Austri'a se crédia ca acésta idea este a Rusiei, care, fiindu corelegionaria cu principatele Dunarei, spera se se serve cu acésta populatiune, cá si cu serbii, in planurile ei asupra Orientului. De aceea afunci atatu Austri'a catu si Angli'a au combatutu ide'a unirei si au cerutu in conferintia se se consulte si se se studieze dorintiele esprimate de divanurile ad hoc, pentrucá se póta asterne acelu actu diplomaticu, care va aré se organiseze principatele fia unite fia separate.

Se vedemu acum érasi, care a fostu rolulu Rusiei, si déca representantele ei singuru, precum se dice in not'a principelui Gortschakoff, a protestatu in contra revolutiunei ce s'a pregatitu se se faca in interiorulu Romaniei.

Éta domniloru ce gasimu noi in antai'a conferintia ce s'a tienutu la Parisu in diu'a de 22 Maiu 1858:

„Discutiunea fiindu deschisa asupra reportului comisiunei, d. comite Walewski observa, ca a avutu onórea a espune mai inainte congresului dela Parisu motivele, cari in ochii guvernului Franciei, vorbescu in favórea unirei ambeloru principate a Moldaviei si Valachiei intr'unu singuru statu. Fap-

tele au dovedítu, ca nu se insielase infacisiandu pe moldo-romani cá dorindu in unanimitate a formá in viitoriu unu singuru principatu."

Éta, dloru, aici ca vine si dice representantele Rusiei:

„D. comitele Kiseleff dice, ca divanurile au fostu chiamate spre a esprimá dorintiele populatiuniloru si ca -si au implinitu acésta insarcinare, pronuntiandose mai in unanimitate in favorulu unirei principateloru sub unu principiu strainiu; elu crede, ca aceste dorintie suntu intielepte si legitime, si socotesce realisarea loru trebuintiósa spre a asigurá viitóri'a prosperitate a moldo-romaniloru. Adauga, ca acést'a a fostu mai inainte opiniunea lui, precum o dovedesce regulamentulu organicu, ca este si acum, si ca guvernulu seu va fi gat'a a votá pentru unire, déca va fi primita de conferinti'a."

Éta ce dice art. 425 din regulamentulu organicu alu Moldovei, care s'a facutu sub presiedinti'a ilustrului comite de Kiseleff:

„Art. 425. Originea, relegi'a, obiceiurile si asemenarea limbei locuitoriloru acestoru dóue principaturi, precum si trebuintiele ambeloru parti, cuprindu din insusi descalecarea loru, elementele nedespartitei uniri, care s'a impedecatu si s'a intardiatu de intemplatóriele impregiurari. Mantuitóriele folosuri ale rodului ce s'ar nasce din intrunirea acestoru dóue natii, suntu netagaduite. Elementele intrunirei moldo-romaniloru se afla asiediate prin asemenatele temeiuri ale administratiunei acestoru dóue tieri."

Si apoi, éta ce mai dice art. 426, 427, 428, 429 si 430, precum si celelalte articule de mai la vale, cari contienu acelasi sistemu:

Art. 426. Unificarea codului civilu si penalu.

Art. 427. Aceleasi drepturi pentru munteni si moldoveni in ambele principate. Intrunire comerciale si vamale.

Art. 428. Estraditiunea facatoriloru de rele, desertori.

Art. 429. Dreptu locuitoriloru muncitori de pamentu de a trece neimpedecati din o tiéra in alt'a.

Art. 430. Acelasi sistemu de cursu de moneta. —

Vedeti, dloru, ca tocmai comitele de Kiseleff vine si arata, ca inca din anulu 1832 Rusi'a a sprijinitu si intaritu dorinti'a romaniloru de unire, si inca dela inceputu Angli'a, Austri'a si Turci'a s'au impotrivitu la realisarea cercetariloru adunariloru mume. Dupa aceea a venitu conventiunea din Parisu, care statornicesce de faptu unirea Romaniei, ca-ci, afara de capulu puterei ecsecutive, puterea légiuitória erá un'a, erá comisiunea centrala din Focsiani; erá aceeasi armata, decatu ca erau doi domni, cari inse nu aveau decatu o administratiune separata, ca-ci si unulu si altulu trebuiea se guverne cu aceleasi legi.

Indata inse dupa subscrierea conventiunei, si guvernulu rusu si guvernulu francesu au facutu o circularia catra agentii puteriloru straine, unde dice, ca déca nu se potu indeplini imediatu tóte dorintiele romaniloru, prin conventiune s'a asternutu posibilitatea de a ajunge la realisarea loru.

Intr'adeveru s'a consacratu principiulu prin conventiune. Adunarile amendóue au alesu unu principe, si atunci guvernulu rusu a fostu celu antaiu a lu recunósce; in urm'a conventiunei, institutiunile legitime fiindu infiintiate, si candu domnulu impreuna cu camerile au venitu si au pusu pe tapetu cestiunea unirei, si candu amendóue adunarile s'au convocatu in 24 Ianuariu 1862 in Bucuresci, atunci adunarea impreuna cu domnulu au proclamatu unirea, si atunci si Austri'a, vediendu, ca este infiintiata acea institutiune, care va puté esprimá dorintiele populatiunei in privinti'a unirei, insasi de Austri'a s'a primitu, s'a recunoscutu unirea.

Vedeti déra, dloru, dupa aceste fapte, pe cari mi-amu permisu a le improspatá in memori'a dvóstra, ca intardiarea dorintiei secundare a romaniloru a provenitu din causa, ca unele puteri credeau, cumca aceste idei erau patronate tocmai de catra guvernulu imperiale alu Rusiei.

Dupa 14 ani vedemu, ca Rusi'a s'a schimbatu; vedemu, ca acea putere, care cautá se probeze Europei, ca unirea romaniloru este o legitima si naturale dorintia a natiunei, astadi vine si aréta contrariulu.

Acum vinu la conclusiune, care este acést'a: ca nu se cuvine, ca nu este dreptu, ca nu este bine cá in vreme, candu strainii rectifica erorile de factu, cari suntu in nótele principelui Gortschakoff, guvernulu nostru se remana neutru, cá guvernulu nostru impreuna cu tiér'a se nu -si dica cuventulu seu si se nu se róge, (redeti cu ce cuvinte modeste me servu), cá in cért'a ce urméza intre Turci'a si Rusi'a, Romani'a se nu fia ceea ce a fostu si la 1854, luata dreptu zalogu, séu dreptu calu de **batale.**

Europ'a ne-a creatu o positiune intemeiatu pe vechile nóstre tractate, garantate de puterile europene.

Acésta positiune suntemu datori se o aparamu. Amu demeritá si catra stramosii nostri, si catra urmasii nostri, déca amu stá si amu lasá, cá sórtea nóstra se se hotarésca macaru fara unu protestu din parte-ne. Déca Europ'a ne-a intaritu la gurele Dunarei, este tocmai cá in noi se gasésca o putere óre care, celu pucinu o putere morala, cá se revendice drepturile nóstre mai pre susu de Turci'a.

Candu guvernulu va veni si va dice, ca asia este si suntu sicuru, ca nu va dice altfeliu, decatu ca cea ce amu spusu este justu, — ca si densulu, cá putere ecsecutiva, simte cá si noi, — precum suntu securu, ca simpte, — trebuinti'a de a constatá drepturile nóstre, eu n'amu atunci decatu se i esprimu recunosciinti'a mea, pentru ca scopulu acestoru convorbiri a fostu ajunsu; scopulu este cá se nu trécа o sesiune intréga a parlamentului romanu, pe candu se tractéza asemenea importante cestiuni, fara cá parlamentulu se nu -si dica cuventulu seu (aplause).

D. ministru de esterne: Dloru, se -mi permita d. Cogalniceanu a i dice, ca -mi amintesce o aria din o opera a lui Cimaros'a, in care o actrice face fiosaturi si canta o diumetate de óra pe cuvintele:

Nu vreau.
Nu vreau se cantu.

D. M. Cogalniceanu: Ceru cuventulu in cestiune personale. — (Va urmá.)

In Bucuresci 23 Ian. n. se redeschisera camerele spre a-si continua lucrarile. Se disolvá si consiliulu comunale din Bucuresci spre a se face alte alegeri libere, ceea ce „Pres'a" cu partisanii sei nu o potu mistui. In genere luandu procederea lucruriloru sub acestu ministeriu incepe a da incredere, ca drepturile si libertatile constitutionali si personali nu se voru amenintia, cum se amenintiá cu forteti'a din trecutu. — De anulu nou primi Domnitoriulu cu familia urari din partea tuturoru auctoritatiloru si dela multi primari de prin districte si orasie. Dela Barladu cu datu 25 Dec. unu Iorgu Radu, in „Column'a lui Traianu" tramite unu ploconu Domnitoriului de anulu nou: „Burca romanésca si caciula tiurcanésca", cum le portau Stefanu celu mare si Mihaiu eroulu, adaugundu unu versu, in care róga pe Domnitoriu, cá portandule, poporulu cu domnulu se dantiuiósca hor'a Romaniei cá anii rei se nu mai vie. —

Novissimu. Din New-York, Americ'a republicana, au pornitu in 13 Ian. 6 vapóre americane insarcinate cu 24 de baterii complete de campania pentru Franci'a si deadreptulu la Bordeaux.

Berlinu 23 Ian. Trochu esi in urma cu 100 mii fetiori revarsanduse pe unu campu de batalia in estindere de 2 mile. Unu focu infricosiatu din ambe partile. Perderile casiunate nu se potu inca computá. — Jules Favre nu merge la conferinti'a din Londonu, pana candu nu se va sistá bombardarea Parisului. Bismark n'are acelu simtiu, cá se crutie, ci se ruineze totu. — Gen. Moltke inca respunse, la protestulu lui Trochu in contra bombardarei spitaleloru cu bolnavi, prusianesce de umanu: ca voru dá la tienta si mai bine, numai se póta veni mai aprópe de cetate.

E ecsagerata si minciun'a, ca Faidherbe ar' fi perdutu 15 mii, ca-ce reportulu oficialu spune numai de 4000; vomu vedé in scurtu ér' ofensiva francesa. —

Invitatiune.

Reuniunea femeiloru romane va da Marti in 26 Ianuariu (7 Febr.) a. c. in sal'a redutei

UNU BALU

in beneficiulu copiiloru orfani.

Onor. p. t. publicu se invita a participa, in consideratiunea scopului, catu se póte de numerosu.

Comitetulu.

Nr. 23/pres. 1871.

Publicatiune.

Conferinti'a comitetului representativu permanentu a comitatului Turdei, se va tiené la 8 Februariu a. c. in opidulu Turd'a, a carei obiectu de pertractare va fi mai cu séma ordinatiunea inaltului ministeriu de justitia referitória la aroudarea tribunaleloru si judecieloru singulare.

La care conferintia toti acei membrii ai comitetului, cari locuiescu afara de comitatu, prin acést'a cu onóre se conchiama.

Turd'a in 18 Ian. 1871.

Dela comitele supremu alu comitatului Turdei.

Br. Georgiu Kemény m/p.,
comitele supremu.

CURSURILE

la bursa in 24 Ian. 1871 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	—	5 fl. 85	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	—	9 „ 95	„ „
Augsburg	—	—	—	122 „ —	„ „
London	—	—	—	124 „ 20	„ „

PRAFURILE purgative gazóse dela Elöpatak

cuprindu in sine partile constitutive solvetórie ale apei minerale renumite dela Valcele (Elöpatak) si au in sine tóta puterea vindicatória a acelei intru unu gradu inaltu.

Efeptu deosebitu arata prafurile acestea la catarhe, slabitiune si spasmusu de stomachu, la slabitiune de misture, lipsa de apetitu, in pyrosi (formare preste mesura de acide), la hyperami si imflaturi ale ficatului si splinei, la secretiune si escretiune bolnavitiósa de fere, la inchiegare si concretiune de fere, si la galbinare ostinata, causate din aceste; nu mai pucinu la mucositatea fiacarui organu alu trupului; la astma (greutate de resuflare) si batatur'a animei, la atonia (slabitiune) si imflatulenti'a matieloru, la hydropica si la pletora abdominala; cu deosebire la trengi, la catarhe de rinichi, besica si tiav'a udului, la formare de nesipu si de pétra in aceste organe, la catarhe chronice si imflaturi de matrice (matra), la flucsiuni séu pola alba, inclinatiune la motrorhagia, ametiala, congestiune catra capu si peptu, la sughitiu ostinatu, la hypocondria si hysteria.

Aceste prafuri se potu intrebuintiá cu mai mare folosu, cá ori si care alte midiulóce purgative, iritative si drastice. Efeptulu loru este siguru, linu si fara durere, fiinduca partile loru constitutive suntu de o natura linu solvetória, recoritória si alinetória; de acea se póte continuá si intrebuintiarea loru fara periculu mai lungu timpu; despre ce mai multe auctoritati medicali si scientifici si multi bolnavi au datu declaratie recunoscutória.

Pretiulu unei cutei cu 12 dóse impreuna cu avisulu despre modulu intrebuintiarei este **1 fl.** v. a.

Se gasesce in tóte pharmaciele mai renumite, in fiacare comerciu de ape minerale si de specierii mai insemnate.

Depoulu principalu si biurouln de espeditie se afla in Brasiovu in apotec'a **„la coróna"** a lui **Gregoriu Száva.** 10

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editionea: Cu tiparitulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.